

การตรวจสอบการปรับบทความผิดในชั้นเจ้าพนักงาน

ชัชชัย ยุระพันธ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณิษฐ์**

บทคัดย่อ

การที่จะให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้มีสิทธิโต้แย้งคัดค้านในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ตามหลักฟังความทุกฝ่ายนั้น ผู้ต้องหาหรือจำเลยจำเป็นต้องทราบว่าจะต้องทราบว่าจะต้องทราบบ้างว่าตนถูกกล่าวหาว่าอย่างไร เพื่อจะได้ต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง การแจ้งข้อหาจึงประกอบด้วยสองส่วนหลัก คือ ส่วนที่เป็นการแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการแจ้งเรื่องราวที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ และส่วนของการแจ้งถึงข้อหาให้ทราบนั้น จะเป็นการปรับบทความผิดจากการกระทำดังกล่าวว่า เข้าองค์ประกอบของฐานความผิดฐานใดบ้าง

การปรับบทความผิด ในอันจะแจ้งข้อกล่าวหาบุคคลใดว่ากระทำความผิดอาญานั้นย่อมจะมีความเกี่ยวพันโดยตรงถึงมาตรการบังคับที่อาจใช้ได้กับบุคคลนั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้นั้นอย่างร้ายแรง แต่ในปัจจุบันการปรับบทความผิดโดยพนักงานสอบสวน มักจะให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาในลักษณะอำนาจนิยม และการแจ้งข้อหาให้หนัก เพื่อที่จะเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ ซึ่งจะเกิดความสะดกในการปฏิบัติหน้าที่ นำไปสู่การเค้นข้อเท็จจริงจากตัวผู้ต้องหา (ในลักษณะเป็นของกรรมในคดี) ตำรวจจึงเป็นองค์กรที่มีส่วนได้เสียกับการปรับบทความผิด อันเป็นลักษณะของการขัดกันของหน้าที่ ประกอบกับโครงสร้างการทำงานของพนักงานสอบสวนนั้นขึ้นต่อฝ่ายบริหารจึงเสี่ยงต่อการตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายการเมือง ในการนำไปสู่การปรับบทความผิดที่หนักโดยขาดพยานหลักฐาน หรือ เกินกว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพื่อที่จะใช้มาตรการบังคับกับฝ่ายที่มีความเห็นแตกต่าง

จากการศึกษาได้พบว่าการตรวจสอบการปรับบทความผิดในชั้นเจ้าพนักงานจากภายนอกองค์กรนั้น ไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความไม่เป็นอำนาจเดียวกันของการสอบสวนฟ้องร้อง ทำให้พนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบความถูกต้องของการสอบสวน และเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในข้อกฎหมาย ไม่สามารถเข้ามาตรวจสอบความถูกต้องในการปรับบทความผิดได้เลยก่อนมีการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ ต่างจากการสอบสวนในประเทศฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่นที่มีความเป็นอำนาจเดียวของการสอบสวน

* นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

และฟ้องร้อง โดยที่พนักงานอัยการจะเป็นผู้กำกับดูแลและกำหนดทิศทางในการสอบสวนตั้งแต่ต้น ทำให้การปรับบทความผิดเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นภาวะวิสัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงขอเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 วรรคแรกให้ “ก่อนผู้ต้องหาจะถูกเรียกตัวมา พนักงานสอบสวนจะต้องส่งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ในคดีเพื่อให้พนักงานอัยการเป็นผู้ตรวจสอบน้ำหนักของพยานหลักฐานและปรับบทความผิด” ในอันจะทำให้อำนาจในการปรับข้อเท็จจริงในคดีเข้ากับบทกฎหมายเป็นของพนักงานอัยการผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในข้อกฎหมาย และก่อให้เกิดลักษณะของการตรวจสอบถ่วงดุลกันระหว่างองค์กร นำมาซึ่งความเป็นภาวะวิสัยในการปรับบทความผิดยิ่งขึ้น ทั้งยังส่งผลให้พนักงานอัยการมีบทบาทในการเข้ามากำกับดูแลการสอบสวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักความเป็นอำนาจเดียวของการสอบสวนฟ้องร้อง

1. บทนำ

“กระบวนการยุติธรรมนั้นคอยปกป้องเราจากความอยุติธรรมที่เกิดขึ้น แต่สิ่งใดกันเล่าที่จะปกป้องเราจากความอยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรม”

ดังเช่น การออกหมายจับผู้ชุมนุมทางการเมืองในข้อหาก่อการร้ายที่ไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยหลักกฎหมาย ทั้งที่การกระทำของผู้ชุมนุมทางการเมืองเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่เป็นความผิดฐานกบฏแต่อย่างใด ในกรณีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ไปขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาหลายคนรวมทั้ง นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในข้อหาพร้อมกันเป็นกบฏ กระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด อันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน หรือกระด้างกระเดื่อง ในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือเพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน, มั่วสุมกันตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชื่อยุ ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมืองโดยมีอาวุธ โดยเป็นหัวหน้าหรือผู้มีหน้าที่สั่งการ และเจ้าพนักงานสั่งให้เล็กแต่ไม่เล็ก ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 113, 215 ประกอบ 216 ซึ่งต่อมาศาลได้พิจารณาคำร้องแล้วอนุญาตให้ออกหมายจับ ทั้งที่การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นความผิดฐานก่อการร้ายแต่อย่างใด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 135/1 ที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ในวรรคสาม ซึ่งเห็นได้ชัดว่ากรณีดังกล่าวเป็นกรณีหนึ่งซึ่งชี้ให้เห็นถึงความบกพร่องของการตรวจสอบการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานให้มีความชัดเจนเพียงพอในการปรับบทความผิด อันนำไปสู่การใช้มาตรการบังคับเพื่อเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐในชั้นเจ้าพนักงานได้เป็นอย่างดี

การปรับบทความผิดนั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นตัวกำหนดทิศทางในการสอบสวนแล้ว ยังมีความเกี่ยวข้องกับการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ แม้การปรับบทความผิดจะมีได้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการบังคับโดยตรง แต่ความหนักเบาแห่งบทความผิดที่ปรับนั้น เป็นเหตุหนึ่งในการพิจารณาถึงความจำเป็นในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ และ ถูกใช้เป็นมูลเหตุในการอ้างถึงความจำเป็นเพื่อใช้มาตรการบังคับเพื่อการมีตัวผู้ต้องหา ซึ่งแม้จะเป็นเหตุสำคัญรองแต่ก็ปรากฏอยู่ในมาตรการบังคับต่าง ๆ ดังนั้น ผลจากการปรับการกระทำเข้ากับฐานความผิดที่ไม่เหมาะสมนอกจากจะเกิดความสูญเปล่าของกระบวนการยุติธรรมอันเป็นการสิ้นเปลืองเวลาในการดำเนินคดีอันเป็นทรัพยากรอันมีค่าแล้ว การปรับบทความผิดที่หนักเกินสมควรก็ย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหาโดยไม่จำเป็น กระทั่งสิทธิที่จะไม่ถูกฟ้องคดีโดยไม่เป็นธรรม ดังเช่นคดีที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น อีกทั้งผลที่มีต่อวงเงินในการประกันตัว ที่นอกจากจะทำให้ผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือขังโดยไม่จำเป็นอันเป็นการกระทบต่อเสรีภาพแล้ว ยังอาจทำให้เกิดการกู้หนี้ยืมสินไม่ว่าจะเป็นการกู้ในระบบหรือนอกระบบ การตกเป็นเหยื่อของนายประกันซูดริต เพื่อหาหลักทรัพย์มาประกันตัว ที่แม้ภายหลังศาลจะตัดสินให้จำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ แต่หนี้สินดังกล่าวก็หาได้ระงับไปด้วยไม่ อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อและครอบครัวอย่างใหญ่หลวง อีกทั้ง

การปรับบทความผิดนั้นยังอาจมีการปรับบทความผิดให้หนักเอาไว้ก่อนจากเจ้าพนักงาน เพื่อให้สามารถใช้มาตรการบังคับกับผู้ต้องหาได้โดยง่าย เพียงเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ และการปรับบทความผิดดังกล่าว ยังอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของคู่อริในการกลั่นแกล้งฝ่ายตรงข้ามให้เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือ ตกอยู่ภายใต้มาตรการบังคับได้อีกด้วย และในทางกลับกันหากเป็นการปรับบทความผิดที่เบาเกินสมควร ก็ย่อมที่จะเสี่ยงต่อการที่ผู้ต้องหาจะหลบหนี หรือ ไม่อาจลงโทษผู้กระทำความผิดตามโทษที่สมควรได้รับได้ ในอันจะส่งผลเสียต่อประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรม

ถึงกระนั้นการตรวจสอบอำนาจในการปรับบทความผิด ก่อนที่จะมีการส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ กลับได้รับผลจากการแบ่งแยกระหว่างอำนาจสอบสวนและฟ้องร้อง ทำให้อำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานและปรับบทความผิดถูกผูกขาดไว้กับองค์กรเดียวคือตำรวจ จึงไม่มีองค์กรใดที่จะเข้ามาถ่วงดุลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อควบคุมให้เกิดการปฏิบัติในการรวบรวมพยานหลักฐานในการปรับบทความผิดอย่างถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย อันส่งผลให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตกอยู่ในความเสี่ยงอย่างยิ่ง และแม้แต่ในขั้นตอนการส่งสำนวนให้อัยการแล้วก็ตาม การไม่มีบทบาทในการสอบสวนยังทำให้ พนักงานอัยการต้องทำงานตามสำนวนของพนักงานสอบสวนส่งให้เท่านั้น ประกอบกับการแบ่งแยกดังกล่าวยังส่งผลให้การทำงานของพนักงานอัยการห่างไกลจากการทำงานของพนักงานสอบสวน ประสิทธิภาพของการตรวจสอบการปรับบทความผิดจึงย่ำแย่ลงตามไปด้วย อีกทั้ง การตรวจสอบโดยศาลในชั้นเจ้าพนักงาน ก็มีข้อจำกัดอยู่มากในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบทความผิดเช่นกันไม่ว่าจะเป็น

กรณีของการ ออกหมายจับ หรือ ออกหมายขัง กล่าวคือ เมื่อยังไม่ได้มีการไต่สวนมูลฟ้อง จึงมิได้มีการพิจารณาโดยละเอียด ประกอบกับข้อมูลที่นำมาพิจารณาล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลที่ได้จากพนักงานสอบสวน และจะต้องพิจารณาในเวลาที่จำกัด ทำให้การตรวจสอบการตั้งข้อหาเพื่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในชั้นเจ้าพนักงานนั้นมีขีดจำกัดไปด้วย นอกจากนี้แล้ว เมื่อเป็นคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดี ในทางปฏิบัติแล้วศาลจะไม่สั่งไต่สวนมูลฟ้อง เนื่องจากมองว่าคดีได้ผ่านการคัดกรองจากพนักงานอัยการมาแล้วชั้นหนึ่งจึงไม่จำเป็นต้องตรวจสอบอีก ทำให้การตรวจสอบการปรับบทความผิดจากการไต่สวนมูลฟ้องโดยศาลในชั้นนี้เสมือนไม่มีการตรวจสอบไปโดยปริยาย

ดังนั้น มีความสมควรอย่างยิ่งที่ปรับปรุงกลไกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้นในการตรวจสอบการปรับบทความผิดอันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการตรวจสอบการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในชั้นเจ้าพนักงาน

2. การตรวจสอบการปรับบทความผิดในกฎหมายต่างประเทศ

การดำเนินคดีอาญาทั้งในประเทศฝรั่งเศสและประเทศญี่ปุ่นต่างก็เป็นประเทศที่ใช้การดำเนินคดีอาญาในรูปแบบของการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐในระบบกล่าวหา จึงมีลักษณะของความเป็นอำนาจเดียวของการสอบสวนและฟ้องร้องคดีอาญา ที่มีองค์กรอัยการเป็นผู้รับผิดชอบ และทำงานร่วมกันกับตำรวจในการสอบสวนอย่างมีดุลยสัมพันธ์ ที่มีลักษณะการบังคับบัญชาในแนวตั้งอันเป็นระบบที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินคดีอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน ที่สมควรแก่การนำมาศึกษา และประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบการปรับบทความผิดที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ประเทศฝรั่งเศสนั้นใช้ระบบกฎหมาย Civil Law และเป็นต้นแบบของประเทศที่ดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยยึดถือหลักการดำเนินคดีโดยรัฐ ซึ่งการฟ้องคดีอาญานั้นเป็นอำนาจของรัฐแต่เพียงผู้เดียว โดยที่พนักงานอัยการจะเป็นผู้ใช้อำนาจนี้ในนามของสังคม และตำรวจฝ่ายคดีเป็นเพียงผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น จึงมีความเป็นอำนาจเดียวกันของการสอบสวนและการฟ้องร้องคดี กล่าวอีกนัยคือ ในประเทศฝรั่งเศสมิได้มีการแบ่งแยกการสอบสวนออกจากการฟ้องร้องคดี โดยทั้งการสอบสวนและฟ้องร้องจะอยู่ในความรับผิดชอบของอัยการ พนักงานอัยการจึงมีอำนาจทำการสอบสวนด้วยตนเอง หรือ มอบหมายให้ตำรวจฝ่ายคดีเป็นผู้สอบสวนแทนภายใต้การกำกับดูแล และการกำหนดทิศทางโดยพนักงานอัยการ

การที่เจ้าพนักงานตำรวจฝ่ายคดีดำเนินการสอบสวนคดีภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานอัยการ ตามหลักของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 12 และพนักงานอัยการมีฐานะเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานตำรวจฝ่ายคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 41 วรรค 4 โดยอัยการผู้ช่วยของอัยการสาธารณรัฐมีอำนาจออกคำสั่งให้เปิดการสอบสวนเบื้องต้นได้ ทำให้ตั้งแต่มีการเริ่มคดีพนักงานอัยการมีการถ่วงดุลอำนาจ

นอกจากนี้แจ้งการควบคุมตัวดังกล่าวให้อัยการแห่งสาธารณรัฐทราบทันทีที่เริ่มการควบคุมบุคคล ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 17 หากพนักงานสอบสวนต้องการจะขอหมายเรียกก็จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานอัยการ ตาม มาตรา 62 อีกทั้งกฎหมายยังวางหลักให้ตำรวจฝ่ายคดีและผู้ช่วยต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานอัยการ และต้องรายงานความคืบหน้าของการสอบสวนทุก 6 เดือน ตามมาตรา 75 และ 75-1 โดยที่ เมื่อมีการขอเปิดการไต่สวนคดีจากอัยการแห่งสาธารณรัฐในคดีความผิดฆาตกรรม และความผิดอุกฉกรฐโทษที่มีความยุ่งยากซับซ้อน อัยการอาจมีดุลพินิจให้ผู้พิพากษาไต่สวนเข้ามาเป็นผู้ทำหน้าที่สอบสวนก็ได้ จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในชั้นเจ้าพนักงานของทั้งตำรวจฝ่ายปกครอง ตำรวจฝ่ายคดี พนักงานอัยการ และผู้พิพากษาไต่สวน ในสหพันธ์รัฐฝรั่งเศสนั้น แม้จะมีการแบ่งหน้าที่ในความรับผิดชอบกัน แต่จะมีการปฏิบัติงานกันในลักษณะที่มีดุลสัมพันธ์ กล่าวคือ มีลักษณะในการตรวจสอบและกำกับดูแลเพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกันทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจและอัยการ ซึ่งมีลักษณะความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง คือมีลักษณะของการบังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน โดยความสัมพันธ์จะขึ้นอยู่กับประเภทของการสอบสวนโดยขั้นตอนในคดีอาญานั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประเทศฝรั่งเศส กำหนดให้อัยการและตำรวจ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจการสอบสวนคดีอาญาร่วมกัน และให้อำนาจการสอบสวนอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานอัยการ ทั้งนี้พนักงานอัยการจึงถือว่าเป็นพนักงานสอบสวนด้วยเช่นกัน

อีกทั้งการตรวจสอบการปรับบทความผิดในประเทศฝรั่งเศสนั้น การที่โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติของฝรั่งเศส มีการแบ่งตำรวจออกเป็น 2 ประเภท คือ ตำรวจฝ่ายปกครอง (La Police administrative) ซึ่งขึ้นตรงต่อฝ่ายปกครอง และ ตำรวจฝ่ายคดี (La Police judiciaire) ซึ่งขึ้นตรงต่ออำนาจตุลาการ ทำให้องค์กรตำรวจของสหพันธ์รัฐฝรั่งเศส ซึ่งมีได้ขึ้นตรงกับฝ่ายบริหาร ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจให้คุณหรือโทษผู้ใต้บังคับบัญชาได้ จึงมิได้ง่ายต่อการตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายการเมืองหรือถูกแทรกแซงโดยฝ่ายการเมือง

ดังนั้น ในการปรับบทความผิดจึงอยู่ในความกำกับดูแลของพนักงานอัยการ และทำให้การตรวจสอบควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานในเบื้องต้น ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่จะนำมาพิจารณาเพื่อปรับบทความผิด ก็ย่อมได้รับการกลั่นกรองจากและถ่วงดุล ทั้งตำรวจฝ่ายคดี ซึ่งเป็นองค์กรภายใน และอัยการหรือผู้พิพากษาไต่สวนซึ่งเป็นการตรวจสอบจากภายนอกองค์กร

ประเทศญี่ปุ่น การสอบสวนในประเทศญี่ปุ่นในทางปฏิบัติมักจะเริ่มต้นคดีโดยตำรวจ และทำการสอบสวนจนเสร็จสิ้นก่อนจะส่งสำนวนให้แก่พนักงานอัยการ แม้ว่าพนักงานอัยการจะมีอำนาจในการเริ่มต้นคดีด้วยเช่นกันก็ตาม ทำให้การแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงในคดีจึงมักเป็นหน้าที่ของตำรวจ แต่อำนาจในการปรับบทความผิดมิได้เป็นอำนาจของตำรวจแต่อย่างใด เนื่องจากการทำสำนวนการสอบสวนของตำรวจญี่ปุ่นจะไม่มี การเสนอความเห็นในการจะสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องในความผิดฐานใด ดังเช่นการสอบสวนในประเทศไทย เพราะไม่มี

กฎหมายกำหนดให้ตำรวจผู้ป่วนกระทำเช่นนั้น แต่การสอบสวนของตำรวจผู้ป่วนจะเป็นไปในลักษณะของ “การรวบรวมพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงดิบ” (collect evidence in crude form) ส่วนอำนาจในการนำข้อเท็จจริงนั้นมาปรับกับข้อกฎหมายเป็นอำนาจของพนักงานอัยการ (refine and reinforce it form a legal standpoint) กล่าวคือ ในประเทศญี่ปุ่นมีรูปแบบการสอบสวนที่ตำรวจ จะมีหน้าที่ในการแสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงสำคัญที่เกิดขึ้นในคดี แต่อัยการจะทำหน้าที่เน้นหนักไปในทางของการปรับเข้ากับองค์ประกอบทางกฎหมายจนกระทั่งการฟ้องคดี ซึ่งหลักการปฏิบัติดังกล่าว ทำให้ในทางปฏิบัติการสอบสวนของประเทศญี่ปุ่นมักเริ่มโดยตำรวจ เพื่อหาข้อเท็จจริงดิบที่สำคัญในคดี ส่วนอัยการมักจะมีบทบาทเสริม ในการปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมาย และควบคุมการสอบสวน ดังนั้น อำนาจในการตั้งข้อหาจึงเป็นของพนักงานอัยการ

การที่ตำรวจเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่แสวงหาพยานหลักฐานเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงในคดี จึงทำให้เกิดการถ่วงดุลกันในทางอำนาจระหว่างตำรวจกับอัยการในการปรับข้อกฎหมาย และหากเป็นกรณีคดีที่มีข้อยุ่งยากซับซ้อนหรือคดีอุกฉกรรจ์ เมื่อองค์กรทั้งสองมีการทำงานร่วมกันสอบสวน การตรวจสอบควบคุมการแสวงหาพยานหลักฐานในเบื้องต้นซึ่งจะเป็นข้อเท็จจริงที่จะนำมาพิจารณาเพื่อปรับบทความผิด ก็ย่อมได้รับการกลั่นกรองที่ดีกว่าการให้อำนาจการปรับบทความผิดในเบื้องต้นไว้กับองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้น การปฏิบัติงานกันในลักษณะที่มีดุลสัมพันธ์ กล่าวคือ มีลักษณะในการตรวจสอบและกำกับดูแลเพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกันทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจและอัยการ

3. วิเคราะห์การตรวจสอบการปรับบทความผิด

ปัจจุบันมีการตรวจสอบภายในตาม คำสั่งกรมตำรวจที่ 419/2556 บทที่ 4 มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ซึ่งผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ คือ หัวหน้างานสอบสวนมีหน้าที่ตรวจสอบ โดยแนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนและสมุดบันทึกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะ ๆ ละ ไม่เกิน 15 วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น อีกทั้งหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบทุกระยะ ๆ ละไม่เกิน 30 วัน และผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการ หรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ควบคุมการสอบสวนมีหน้าที่ตรวจสอบ ทุกระยะ ๆ ละไม่เกิน 3 เดือน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น โดยการตรวจพิจารณาพยานหลักฐานนั้น จะเป็นการตรวจในสำนวนการสอบสวนว่าค่าให้การพยานบุคคลข้อความในพยานเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนบันทึกรายงานของเจ้าหน้าที่ และร่องรอยพยานวัตถุว่าได้แสดงข้อเท็จจริงอย่างไร รับฟังเป็นข้อยุติได้แล้วหรือไม่ มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด มีข้อพิรุธหรือข้อควรโต้แย้งได้อย่างไรเพื่อจะได้แนะนำ สั่งการให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมหรือเพื่อปรับกับข้อกฎหมายว่าได้มีการกระทำผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ ผู้ต้องหาเป็นผู้ที่กระทำความผิดหรือผู้อื่นเป็นผู้กระทำความผิดความผิดนั้น ๆ เป็นความผิดตามบทบัญญัติของ

กฎหมายใด หากตรวจพบว่า การสอบสวนยังมีความบกพร่องหรือมีข้อสงสัยบางประการยังไม่เป็นที่กระจ่างชัด ผู้ตรวจสำนวนจะต้องสั่งให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจนสิ้นกระแสความ ส่วน

การตรวจสอบจากภายนอก เมื่อพิจารณาการตรวจสอบและถ่วงดุลการปรับบทความผิดในชั้นสอบสวน ก็จะพบว่า การดำเนินคดีอาญาในชั้นเจ้าพนักงานของประเทศไทยนั้น ในทางปฏิบัติมีการแบ่งแยกกันโดยเด็ดขาดระหว่างอำนาจในการสอบสวนคดี และอำนาจในการฟ้องร้องคดี ทำให้พนักงานอัยการไม่มีโอกาสทราบข้อมูลตั้งแต่เบื้องต้น และไม่ทราบข้อเท็จจริงในคดีอย่างถ่องแท้ จึงส่งผลโดยตรงต่อบทบาทของพนักงานอัยการในการตรวจสอบการตั้งข้อหาในเบื้องต้น ทั้งที่ปรับบทความผิดโดยมิชอบยอมจะเป็นการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล ที่เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการตามอันเป็นหน้าที่ของอัยการตามมาตรา 14(2) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 และระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.2547 ข้อ 25-27 ที่วางหลักเกี่ยวกับการให้คำแนะนำปรึกษาในการสืบสวนและสอบสวน การเข้าร่วมในการสอบสวนตามที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ เป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่พนักงานอัยการที่พึงกระทำซึ่งหากพนักงานอัยการไม่ได้รับความร่วมมือ หรือ พบข้อบกพร่องของพนักงานสอบสวนอันอาจทำให้คดีเสียหายได้ จึงไม่มีผลในทางปฏิบัติในการที่พนักงานอัยการจะเข้าไปตรวจสอบดังกล่าวหากการสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น และ

ทั้งที่จากหลักการในทิศทางเดียวกันของการสอบสวนและการฟ้องร้องคดีอาญาการที่พนักงานสอบสวนปรับบทความผิด และรวบรวมพยานหลักฐานทำสำนวนก็เพื่อประโยชน์ในการสั่งคดีของพนักงานอัยการ ดังนั้น การพิจารณาถึงพยานหลักฐานในการปรับบทความผิดในชั้นนี้จึงควรขึ้นอยู่กับดุลพินิจของพนักงานอัยการเป็นหลัก และหากพนักงานอัยการซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีเห็นว่าในคดีนี้ไม่มีพยานหลักฐานตามสมควรที่จะตั้งข้อหาได้ หรือควรที่จะตั้งข้อหาได้จึงควรยึดตามความเห็นของอัยการเป็นหลัก

ประกอบกับการตรวจสอบการปรับบทความผิดในชั้นสอบสวน โดยศาล ในการพิจารณาออกหมายจับหรือหมายขัง ก็มีข้อจำกัดอยู่มากในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อหา โดยสำหรับการพิจารณาพยานหลักฐานในชั้นนี้การรับฟังพยานหลักฐานศาลไม่จำเป็นต้องถือเคร่งครัดเช่นเดียวกับรับฟังพยานหลักฐานที่ใช้พิสูจน์ความผิดของจำเลยตามตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. 2548 ข้อ 18 อีกทั้งการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นนี้ล้วนขึ้นอยู่กับพนักงานสอบสวนเป็นหลัก และศาลไม่มีโอกาสได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนเนื่องจากจะต้องพิจารณาในระยะเวลาสั้น

การใช้ดุลพินิจในการรวบรวมพยานหลักฐานและอำนาจในการปรับบทความผิดในชั้นนี้จึงขึ้นอยู่กับตำรวจเป็นหลัก ทำให้เกิดลักษณะของการที่อำนาจในการสอบสวนจึงผูกขาดไว้กับบุคคลเดียว คือ พนักงานสอบสวน โดยที่ความหนักเบาแห่งบทความผิดที่ปรับ ถูกใช้เป็นมูลเหตุในการอ้างถึงความจำเป็นเพื่อใช้มาตรการบังคับ และหากมีการใช้มาตรการบังคับกับผู้ถูกกล่าวหา

ก็จะเป็นการสะดวกในการทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินการสอบสวนต่อไป โดยเฉพาะการสืบพยานหลักฐานเอาจากผู้ต้องหา ทั้งที่ตามหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐนั้น รัฐจะต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีโดยการพยายามรวบรวมพยานหลักฐานมาโดยเอกเทศ กล่าวคือ จะต้องพยายามรวบรวมพยานหลักฐานจากแหล่งอื่น มิใช่เอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐเค้นคำตอบเอาจากผู้ต้องหา ในอันจะทำให้ผู้ต้องหา มีลักษณะตกเป็นกรรมในคดี จึงมีลักษณะซึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฒ นคร อธิบายไว้ว่าเป็นการขัดกันของหน้าที่ (Principle of Incompatibility) อำนาจในการสอบสวนรวบรวมและข้อเท็จจริงในคดี กับอำนาจในการปรับ บทความผิดจึงควรมีการตรวจสอบถ่วงดุลที่ดี ดังเช่นในประเทศญี่ปุ่นที่ตำรวจมีอำนาจทำการ สอบสวนรวบรวมและข้อเท็จจริงในคดี แต่อำนาจในการปรับข้อเท็จจริงที่ได้มาจากพยานหลักฐาน เข้ากับองค์ประกอบของความผิดตามกฎหมายในการปรับบทความผิด จะเป็นอำนาจของพนักงาน อัยการเท่านั้น

ผลของการที่พนักงานสอบสวนมีหน้าที่สอบสวน และมีอำนาจในการปรับบทความผิด อันมีลักษณะของการขัดกันของหน้าที่ และการแบ่งแยกกันโดยเด็ดขาดระหว่างอำนาจในการ สอบสวนคดี และอำนาจในการฟ้องร้องคดีที่ทำให้ในทางปฏิบัติในการที่ทำให้พนักงานอัยการไม่ สามารถเข้าไปตรวจสอบการตั้งข้อหาดังกล่าวหากการสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น ยังส่งผลกระทบต่อ เรื่องของการสั่งคดีในชั้นพนักงานอัยการ กล่าวคือ เมื่อพนักงานอัยการมีได้ใกล้ชิดกับข้อเท็จจริง ในการสอบสวนคดีมาแต่ต้น ประกอบกับการให้อำนาจในการปรับบทความผิดและทำความเข้าใจ ควรสั่งฟ้องหรือไม่ควรสั่งฟ้อง (มิใช่เป็นลักษณะของการรวบรวมข้อเท็จจริงดิบในคดี แต่มี ลักษณะของการปรับเข้ากับข้อกฎหมายและความเห็นมาด้วย) ซึ่งเป็นการกำหนดรูปคดีไว้แล้ว จึง มีลักษณะที่ชักนำไปในทางที่จะให้พนักงานอัยการสั่งคดีตามความเห็นของพนักงานสอบสวนเป็น หลัก แม้พนักงานอัยการจะมีอำนาจในการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมแต่ก็ต้องกระทำผ่านพนักงาน สอบสวนเช่นกัน อีกทั้งลักษณะดังกล่าวยังทำให้พนักงานอัยการสามารถปฏิเสธความรับผิดชอบใน ความผิดพลาดของการปรับบทความผิดในการฟ้องคดีได้อย่างง่ายดาย โดยอ้างเพียงว่ามีได้มี ส่วนรวมในการสอบสวนในการสืบหาข้อเท็จจริงในคดี

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การแจ้งข้อหา นั้นประกอบด้วยสองส่วนหลัก คือ ส่วนที่เป็นการแจ้งให้ทราบถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการแจ้งเรื่องราวที่ เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ และส่วนของการแจ้งถึงข้อหาให้ทราบ ซึ่งเป็นการปรับบทความ ผิดจากการกระทำดังกล่าวการปรับบทความผิด จึงเป็นการนำเอาพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้น อัน ถือเป็นข้อเท็จจริงในคดีอาญา มาปรับกับเข้ากับองค์ประกอบของความผิดตามข้อกฎหมาย ซึ่งการ ปรับบทความผิดที่ไม่ถูกต้องนอกจากจะส่งผลเสียในการสอบสวนและฟ้องร้องแล้ว ยังอาจส่งผล เสียต่อรูปคดีเมื่อคดีเข้าสู่ชั้นพิจารณา หรือ การปรับบทความผิดหากเป็นฐานความผิดที่หนักเกิด

ความเป็นจริง ส่วนที่เกิดความเป็นจริงย่อมเป็นการปรักปรำผู้ถูกกล่าวหาโดยรัฐ การปรับบทความผิดให้เหมาะสมจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างมาก การปรับบทความผิดจึงต้องกระทำภายใต้กรอบของกฎหมาย มีความเป็นภาวะวิสัย และมีการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดโปร่งใสในทุกขั้นตอน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวหากพิจารณาในมุมมองด้านสิทธิมนุษยชนจะพบว่าสอดคล้องกับในแนวคิดเรื่อง “สิทธิที่จะไม่ถูกฟ้องคดีโดยไม่เป็นธรรม” ซึ่งในระดับสากลได้วางแนวทางไว้ใน แนวทางว่าด้วยบทบาทของอัยการ (Guidelines on the Role of Prosecutors) ได้วางหลักในการคุ้มครองสิทธิดังกล่าว โดยกำหนดไว้ในบทบาทของอัยการ ในข้อ 14 ว่า พนักงานอัยการจะต้องสั่งไม่ฟ้อง ไม่ดำเนินการฟ้องร้อง ไม่ดำเนินคดีต่อไป หากการสอบสวนโดยชอบแล้วพบว่า ข้อกล่าวหาอันยังไม่มีมูลเพียงพอ (ภายใต้หลักการที่ว่า พนักงานอัยการมีหน้าที่รับผิดชอบความถูกต้องในการสอบสวน)

การปรับบทความผิดโดยพนักงานสอบสวนนั้น มักจะตั้งตามคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเป็นหลัก และจะให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา มากกว่าพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์บริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ตลอดจนปกป้องพยานหลักฐานที่เป็นคุณแก่ผู้ต้องหา เพื่อต้องการผลสำเร็จในการลงโทษ อันเป็นผลมาจากความเข้าใจในการทำงานในหน้าที่ของตนในเชิงอำนาจนิยม ที่มุ่งจะค้นหาความผิดและลงโทษผู้ต้องหา อีกทั้งยังอาจมีการปรับบทในฐานความผิดให้หนักที่สุดไว้ก่อน เพื่อเป็นการง่ายต่อการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ และสะดวกในการสืบหาข้อเท็จจริงจากตัวผู้ต้องหาต่อไป จึงก่อให้เกิดการปรับบทความผิดโดยไม่ได้มีการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเป็นที่แน่ชัด ในบางคดีนั้นมีการตั้งข้อกล่าวหาเป็นสืบข้อหา ทำให้มีการแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความผิดเกินความจำเป็น ประกอบกับพฤติการณ์การกล่าวหาหรือการปรับบทความผิด “โดยขาดพยานหลักฐาน” ยืนยันการกระทำความผิด แล้วไปมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องในภายหลัง ซึ่งอาจเกิดความเสียหายแก่คดีอย่างมาก

ชั้นพนักงานอัยการ ผลจากการไม่มีอำนาจในการสอบสวน ทำให้การทำงานของพนักงานอัยการค่อนข้างห่างไกลจากพยานหลักฐานที่นำมาพิสูจน์ข้อเท็จจริง ทำให้การพิจารณาพยานหลักฐานอันเป็นส่วนหนึ่งของข้อเท็จจริงในการตั้งข้อหา มักจะต้องถือตามรูปคดีซึ่งเป็นความเห็นของพนักงานสอบสวน แม้กฎหมายจะเปิดช่องให้อัยการใช้ดุลพินิจสั่งสอบสวนเพิ่มเติม แต่ผู้ทำการสอบสวนก็ยังคงเป็นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการจึงสามารถปฏิเสธความรับผิดชอบในการตรวจสอบการตั้งข้อหาได้โดยง่าย เพียงอ้างว่า ไม่ได้เป็นผู้ทำการสอบสวน ต่างจากการสอบสวนในประเทศฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่นที่มีความเป็นอำนาจเดียวของการสอบสวน และฟ้องร้อง โดยที่พนักงานอัยการจะเป็นผู้กำกับดูแลและกำหนดทิศทางในการสอบสวนตั้งแต่นั้น ทำให้การปรับบทความผิดเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นภาวะวิสัย

ดังนั้น จากการศึกษาจึงเห็นได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบการปรับบทความผิดในชั้นเจ้าพนักงานนั้น ยังมิได้เป็นหลักประกันที่เพียงพอแก่การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขโดยการปรับบทความผิดในประเทศไทยควรจะเป็นอำนาจของเจ้าพนักงาน

เจ้าหน้าที่ซึ่งมิได้เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการสอบสวน เป็นผู้พิจารณาซึ่งนำหลักพยานหลักฐานว่าเพียงพอที่จะปรับบทความผิด หรือควรจะต้องตั้งข้อหาใด กับบุคคลใดควรจะต้องขอความเห็นชอบจากอัยการก่อน เพื่อให้พนักงานอัยการเป็นผู้สั่งการ และรับผิดชอบในกรณีเกิดความผิดพลาดหรือไม่ก็ควรให้พนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจในการปรับบทความผิด โดยพนักงานสอบสวนเป็นผู้เสนอพยานหลักฐานและเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาคัดค้านเพื่อทำลายน้ำหนักของพยานหลักฐานดังกล่าวได้ อันเป็นการเพิ่มการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจในชั้นเจ้าพนักงาน และในคดีที่สำคัญหรือคดีที่มีอัตราโทษสูงควรได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง ซึ่งจะรับประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น

ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 วรรคแรก “ให้ก่อนผู้ต้องหาจะถูกเรียกตัวมา พนักงานสอบสวนจะต้องส่งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ในคดีเพื่อให้พนักงานอัยการเป็นผู้ตรวจสอบน้ำหนักของพยานหลักฐานและปรับบทความผิด” ในอันจะทำให้อำนาจในการปรับข้อเท็จจริงในคดีเข้ากับบทกฎหมายเป็นของพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในข้อกฎหมาย และก่อให้เกิดลักษณะของการตรวจสอบถ่วงดุลกันระหว่างองค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดความโปร่งใส ในการปรับบทความผิด ทั้งยังส่งผลให้พนักงานอัยการมีบทบาทในการเข้ามากำกับดูแลการสอบสวนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหลักความเป็นอำนาจเดียวของการสอบสวนฟ้องร้อง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2553). คำอธิบายหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการดำเนินคดีในชั้นตอนก่อนพิจารณา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: หจก.พลสยามพรีนติ้ง.
- คณิต ฒ นคร. (2555). กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วิญญูชน. _____ . (2556). กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ธานี วรรภักดิ์. (2555). หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฒ นคร. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อุทัย อาภิเวช. (2554). รวมบทความกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ.พรีนติ้ง.

บทความ

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. (2538) “อัยการกับกระบวนการยุติธรรม.” *อัยการนิเทศ*, เล่มที่ 57 หน้า.

55.

ศูนย์บริการเอกสารและวิชาการกรมอัยการ. (ม.ป.ป.). *อัยการกับการสอบสวนคดีอาญารวบ
บทความเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาในนานาประเทศ*. สำนักงานอัยการ.

วิทยานิพนธ์

มาละตรี เสาศกุนต์. (2555). *ทิศทางความเป็นอำนาจเดียวของการสอบสวนและฟ้องร้อง
คดีอาญาในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รายงานวิจัย

คณะนิติศาสตร์ ปรีดี พนมยงค์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2552). *อำนาจรัฐในการควบคุม
ตัวบุคคลตามกฎหมายลักษณะพิเศษ*. รายงานวิจัย สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวง
ยุติธรรม.
สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล และคณะ. (กรกฎาคม 2551). *โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ
ตรวจสอบถ่วงดุลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา*. รายงานวิจัย ส.ก.ว.

กฎหมาย

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา
พ.ศ. 2548

คำสั่งกรมตำรวจที่ 382/2530

คำสั่งกรมตำรวจที่ 419/2556 บทที่ 4 มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวน
คดีอาญา

พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 108

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 110

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 134

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 66

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยกรดำเนินการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.2547

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำนักข่าวอิสรา. “คดี” แนะนำหมายจับแกนนำมือบ ्हันบานปลายชำระอ 14 ตุลาฯ
สืบค้นเมื่อวันที่ 4สิงหาคม พ.ศ.2557 จาก [http://www.isranews.org/isranews-
news/item/25722-kanit.html](http://www.isranews.org/isranews-news/item/25722-kanit.html)

ภาษาต่างประเทศ

BOOK

Dando Shigemitsu. (1965). *The Japanese Law of Criminal Procedure*.
Trans.B.J.Geogr,Sout Hack:Fred B.Rothman.